

Số:10/2024/QĐST-VDS

Ea H'Leo, ngày 03 tháng 4 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

**V/v. Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN EA H'LEO -TỈNH ĐẮK LẮK**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Năng Quân

Thư ký phiên họp: Ông Hoàng Công Đức.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Ea H'Leo tham gia phiên họp:
Ông Trương Công Luật - Chức vụ: Kiểm sát viên.

Ngày 03 tháng 4 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Ea H'Leo mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 71/2024/LTST-VDS ngày 27 tháng 02 năm 2024, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết số 11/2024/QĐST-VDS, ngày 21 tháng 3 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Lê Thị X, sinh năm 1955; nơi cư trú: Thôn 2, xã Ea R, huyện Ea H'L, tỉnh Đắk Lắk. Có mặt

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Ông Cao Thanh L, sinh năm 1954; nơi cư trú: Thôn 2, xã Ea R, huyện Ea H'L, tỉnh Đắk Lắk. Vắng mặt

Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Cao Thị Thu Th, sinh năm 1979 (con của bà Lê Thị X và ông Cao Thanh L); nơi cư trú: Thôn 2, xã Ea R, huyện Ea H'L, tỉnh Đắk Lắk. Vắng mặt và có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Lê Thị Xanh trình bày:* Bà Lê Thị X có chồng là ông Cao Thanh L, sinh năm 1954 bị bệnh tai biến, tâm thần phân liệt từ năm 2010 cho đến nay không có khả năng nhận thức, làm chủ hành vi và không có khả năng lao động để nuôi sống bản thân. Gia đình đã đưa ông Cao Thanh L đi

khám và điều trị nhiều nơi nhưng không giảm mà bệnh ngày càng nặng hơn. Vì vậy, bà Lê Thị X yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Cao Thanh L mất năng lực hành vi dân sự.

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Về tố tụng: Từ khi thụ lý vụ việc dân sự cho đến khi mở phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 49/KLGD, ngày 15/3/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên.

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự. Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Ea H'Leo chấp nhận đơn yêu cầu việc dân sự của bà Lê Thị X. Tuyên bố ông Cao Thanh L, sinh năm 1954 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Ea H'Leo nhận định:

1. Về tố tụng:

[1.1]. Về quan hệ pháp luật: Bà Lê Thị X yêu cầu tuyên bố ông Cao Thanh L mất năng lực hành vi dân sự. Tòa án nhân dân huyện Ea H'Leo xác định quan hệ pháp luật là "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là phù hợp với khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.2]. Về thẩm quyền giải quyết: Ông Cao Thanh L cư trú tại thôn 2, xã Ea R, huyện Ea H'L, tỉnh Đắk Lắk. Tòa án nhân dân huyện Ea H'Leo, tỉnh Đắk Lắk thụ lý và giải quyết là đúng thẩm quyền theo khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.3]. Về vắng mặt của đương sự: Bà Cao Thị Thu Th có đơn đề nghị giải quyết việc dân sự vắng mặt, căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự Tòa án nhân dân huyện Ea H'Leo vẫn tiến hành phiên họp.

[2]. Về nội dung: Bà Lê Thị X yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Cao Thanh L mất năng lực hành vi dân sự, xét thấy: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và lời trình bày của bà Lê Thị X, thể hiện ông Cao Thanh L bị bệnh tai biến, tâm thần phân liệt từ năm 2010 cho đến nay không có khả năng nhận thức, làm chủ hành vi và không có khả năng lao động để nuôi sống bản thân. Mặt khác, tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 49/KLGD, ngày 15/3/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên, đã kết luận về y học như sau: "*Hiện tại đương sự bị bệnh sa sút trí tuệ trong bệnh mạch máu/Tâm thần phân liệt*

(theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10-ICD10, có mã bệnh là F01/F20 và hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”

Từ những nhận định và phân tích trên, có đủ căn cứ chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Lê Thị X. Yêu cầu tuyên bố ông Cao Thanh L mất năng lực hành vi dân sự.

[3]. Về lệ phí: Bà Lê Thị X là người cao tuổi, nên thuộc đối tượng được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự.

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Lê Thị X, sinh năm 1955.

Tuyên bố ông Cao Thanh L, sinh năm 1954; nơi cư trú: Thôn 2, xã Ea R, huyện Ea H’L, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về giám hộ: Chỉ định bà Lê Thị X, sinh năm 1954 (vợ của ông Cao Thanh L) là người giám hộ của ông Cao Thanh Liêm.

Bà Lê Thị X có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 Bộ Luật dân sự cụ thể như sau:

a. Người giám hộ có các quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

b. Người giám hộ có các nghĩa vụ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;
- Quản lý tài sản của người được giám hộ. Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ;

3. Về lệ phí: Bà Lê Thị X là người cao tuổi nên thuộc đối tượng được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

4. Về quyền kháng cáo: Đương sự có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; đương sự vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định giải quyết việc dân sự được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk.
- VKSND huyện Ea H'Leo;
- Chi cục THADS huyện Ea H'Leo;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Năng Quân